

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an 400 Lei.

pe un jumătate de an 200 Lei

Abonamentele se plătesc nu-
dal înainte!

Inscrisã în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Micã sub Nr. 3-1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

Adresa: BLAȘ, jud. Târnava Micã. Telefon Nr. 68.

ANUN,

Un șir Corp V

dol milimetri,

1 centimetru

Sfânta dreptate

Poporul nostru a fost totdeauna un popor creștin, care a ținut la sfânta dreptate. El nu a călcat în picioare drepturile altor popoare, nu a făcut nedreptate nimănui, ci s'a năzuit să trăiască în pace cu popoarele conlocuitoare. Do- vada cea mai bună o avem în faptul că la noi toate popoarele au avut deplină libertate să se desvolte cum au dorit. Nimenea nu le-a stânjenit în dezvoltarea lor, le-a lăsat libere școlile, bi- sericile, societățile, neatin- gându-se de ele.

Mai mult: în Banat și în Sătmar Șvabii erau pe cale de a se maghiariza. În bi- sericile lor nu mai cântau decât unghurește, predicile li-se spuneau în unghurește, tot unghurește li-se făcea și cateheza în școli. Tinerii nu mai vorbeau decât unghurește, numai bătrânii mai vorbeau șvabiasca lor, iară copiii lor, deși aveau nume și poreclă nemțescă, se bă- teau cu pumnii în piept și spuneau că n'vinele lor curge numai sânge unghuresc.

A trebuit să vină România Mare, ca să oprească acea- stă maghiarizare și să facă tot ce i-a stat în putință, pen- truca acești șvabi să rămână tot șvabi și să nu înmulțea- scă numărul maghiarilor cu nume nemțesci și slavonești.

Poporul nostru s'a ținut totdeauna de porunca Dom- nului: „Ce ție nu ți place, altuia nu face” și „precum vreți să vă faceți vouă oa- menii, așa să le faceți și voi lor” (Luca 6, 31). De aceea țara Românească a fost totdeauna țara libertăților, unde nimenea nu a fost îm- piedecat să-și vorbească limba și să-și țină legea.

Zilele trecute, fiind la Bu-

curești, am auzit atâta vorbă unghurească în tramvai și pe stradă, de m'am chiar mirat. În schimb, într'o țară vecină cu noi, a-ți vorbi limba, pe drum, în tren, în tramvai, ba chiar și în bi- serică, înseamnă a fi insultat, ba a fi chiar scuipat în vâzul tuturor.

Noi nu ne am atins de bi- sericile nimănui, nu am în- cercat să romanizăm pe ni- menea prin biserică, ci am lăsat toate minoritățile să- l cinstească pe Dumnezeu în limba lor. Noi am învățat dela Traian împăratul, care ne-a adus pe aceste plaiuri, să facem dreptate. De aceea îi și zice Românul dreptății: sfânta dreptate.

Și tocmai, fiindcă poporul nostru este atât de cinstit și cu frica lui Dumnezeu, credem, sus și tare, că bunul Dumnezeu îl va apăra în necazul ce-l amenință și- l va răsplăti cu întreg pă- mântul pe care locuiește neamul nostru, redându-ne din nou România Mare.

Dar, pentru a putea re- căștiga această țară, trebie ca, pe lângă luptă, să ne și rugăm mult și bine lui Dum- nezeu, în mâinile căruiua zace soartea tuturor popoarelor și să continuăm a rămânea și mai departe cinștiți și drepți.

Să păstrăm deci sfânta dreptate!

Orbii de războiu din Germania Germanii se îngrijesc foarte bine de orbii lor de războiu. Au în- fințat școli anume pentru ei, în cari orbii învăță a scrie la mașină, a citi cu litere anume pentru orbi, a citi hărți și a face comerț. Mai ales științele comerciale și de drept sunt îmbrățisate de ei. Orbii au o bibliotecă anume de 30.000 de volume anume pentru ei, din care se cultivă meru și neconținut.

GRAUNTE SUFLETEȘTI

De Intrarea în Biserică a Precuratei

La șază săptămâni dela naș- terea Precuratei, după porunca legii, Sf. Ana s'a dus la biserică să se curățiască. Atunci a făgă- duit lui Dumnezeu, că pe Maria o va da să slujească Domnului, până va fi mare. Când era de 3 ani a și fost dusă în biserică din Ierusalim și dată la școală, unde văduvele cari nu voia să se mărite lucrau pentru împo- dohirea bisericii, țeseau și coseau haine bisericesti, petrecând timp îndelungat în rugăciune. Această școală era dată în grija preo- tului Zaharie și a evlavioasei văduve, Proletcasa Ana, fiica lui Famil.

Pentru ce a fost desă Precu- rata așa de vreme la biserică?

Întâi, pentru că părinții ei, Io- achim și Ana, au făgăduit acest lucru și omul cinstit își ține cu- vântul, iar în rândul al doilea, pentru că dia cea mai fragedă copilărie să slujească Domnului. — Ce frumos lucru e deci, să ne ținem și noi cuvântul, iar pe copiii noștri să-i învățăm rugă- cianile de când încep să vor- bească.

Ce-a învățat Precurata în a- ceastă școală sau mănăstire?

1. A învățat, să se roage cu o râvnă, cu o reculegere și cu o încredere în Dumnezeu fără pă- reche. Încât de pe fața ei plină de strălucire puteai ceti ușor bu- curia ingerescă ce-o simte în acest răstimp. — Noi, cum ne rugăm și cum ne vom raga în viitor?

2. A învățat, să creadă în Dumnezeu, mai mult decât toți sfinții și ingerii laolaltă, spune un mare sfânt, precum apoi a și trăit după această credință. Sf. Iacob spune, că diavolii cred și cu toate acestea sunt în iad, pentru că credința fără fapte este moartă. — Dar noi cari credem,

insă nu trăim după credință unde vom fi la judecată?

3. Nădejdea izvorește din cre- diață, spune Sf. Augustin, care nădejde, Precurata a deprins-o din plin. Căci mai apoi nu și-a pierdut compătul nici în peștera din Viflim, nici în noaptea de fugă în Egipt, precum nici în mijlocul durerilor de pe mun- tele Golgota unde a fost răstignit Ius. — Cain și Iuda și-au pierdut nădejdea în Dumnezeu, zicând fiecare în parte: „Păcatul meu e prea mare, ca să mai fiu iertat. — Noi, să nu ne-o pierdem niciodată.

4. A învățat să iubească pe Dumnezeu mai presus de toate, în cel mai frumos fel, de unde e proslăvită sub numele de „Maica frumoasei iubiri”. — Noi însă, cum iubim pe Dumnezeu și pe deapropaele?

5. Precurata a învățat felul cum să-și păstreze frăgezimea frumuseții sale de fecioară pentru toată viața. Lucru de care a ținut seamă chiar și în fața Ar- hanghelului Gavril, deoarece când acesta o anunță că Ea va fi Mama Mântuitorului, nu a primit până ce nu a fost lămurită de inger, că faptul de a fi Mama Fiului lui Dumnezeu, nu va atinge întru nimic curățenia sa inge- rească. — Tu, tineret drag, cum îți păstrezi curățenia, care este sin- gurul tău diamant trupesc și su- fletesc?!

6. Precurata s'a deprins cu munca pentru înfrumșetarea bi- sericii, pentru că mai târziu să știe țese pentru Ius acea că- mașe de mătase fără cusătură, asupra căreia soldații au aruncat sorți de dragul ei, ca să n'o facă bucăți între ei. — Tu creștină și femeie din Reuniunea Mariană, ce ai lucrat și ce ai jertfit pentru înfrumșetarea bisericii tale?

7. Precurata a învățat să tră- iască în sărăcie, după cum însași a declarat sîntei Brigita cândi-s'a arătat: „Am făcut chiar din co-

Cum a sburat Vlaicu la Târgu-Mureș în anul 1912

(Urmare și sfârșit).

Cu vorbe de acestea și altele asemănătoare trec minutele de așteptare grea, până când în zarea îndepărtată se ivește pasărea rătăcită și în curând i-se aude sbârâitul motorului. Avionul se apropie tot mai mult de locul de plecare. În curând se afla deasupra mulțimii și coboară în jos, sburând în cercuri, tot mai jos și mai jos, între strigătele nesfârșite de „Trăiască!” și bătăile în palme ale tuturor celor de față, cari acum îl laudă pe meșterul Vlaicu, fără deosebire de neam, până când atinge pământul. Strigătele de: „Bravo! Trăiască!” nu mai conțineau. Lumea adunată nu știa, cum să-și arate mai bine mulțumirea că a văzut ceea ce ni-

lăria mea făgăduința, ca să n'am nimic pe lume. „Așa că în ziua nășterii Fiului ei, putea zice cu Isus: „Vulpile au vizuini, păsările cerului cuiburi, iar Mama Fiului Omului n'are unde să-și odihnească capul”. — O, noi decători n'am blestemat sărăcia. Și rău am făcut!

Ori, prin aceste virtuți deprinse din punciile ca și prin alte multe neînșirate aci, Preacurata a intrat trecut toate reginile pământului, pentru că Ea a urcat treptele tronului ceresc.

Noi însă vom prăzui mai bine intrarea în Biserică a Preacuratei, dacă vom intra cât mai des în biserică, străduindu-ne să ne însușim măcar una din aceste mărgăritare.

Păr. Octavian Fulcea

meni nu a putut să facă, dar nici măcar să creadă, până atunci pe frumoasa vale a Mureșului nostru iubit.

Intre timp soarele se apleacă spre seară. Mulțimea însuflețită se împărștie către casă: orașenii în oraș, iar sătenii spre cele două gări ale orașului. Pe cale își spuneau unul altuia ceea ce le-a plăcut mai mult și ce i-a făcut mai mult să se mire. Astfel pe nesimțite, au ajuns sătenii la gară. Dar ce învălmășeală și ce forfoteală era acolo! Abia atunci mi-am putut da seama, că ce mulțime de oameni se adunase la Târgu-Mureș în acea zi, după ce am văzut că la casa de bilete cu un ceas bun înainte de sosirea trenului au început să se dea biletele de călătorie, iar după sosirea trenului a trebuit să aștepte încă un ceas până să se isprăvească acest lucru și să poată pleca acasă toți cari veniseră să vadă pe Vlaicu sburând.

Timpul trece și tace. În fuga lui fără de sfârșit el acopere cu vâlul uitării și faptele cele mai însemnate din lume. Cu toate acestea sborul lui Vlaicu din Târgu-Mureș a rămas multă vreme neșters în amintirea Românilor de pe valea de sus a Mureșului. Își poate închipui deci oricine, câtă durere a deșteptat în inimile românești nenorocirea scumpului nostru aviator, care în luna Septembrie a anului 1913 a căzut cu avionul între orașele Ploiești și Câmpina, din sborul său către Ardeal. Imi amintesc, ca de un lucru petrecut azi, că la vestea morții lui Vlaicu, în vrednica fa-

milie românească la care locuim ca elev, tot în orașul Târgu-Mureș, am plâns cu toții parcă ne-ar fi murit un tată sau un frate...

Astăzi pe Vlaicu nu-l mai plângem, căci deși e dus dintre noi, el a rămas nemuritor. De numele lui se leagă începuturile aviației românești, pentru care lucru el este pus alături de cei mai mari bărbați ai neamului nostru. Dar Vlaicu e în același timp și un erou, deoarece a vrut să înfrunte văzduhul și din pricina aceasta a murit ca eroii pe câmpul de bătălie. Pe eroi însă nu trebuie să-i plângem. Lor le suntem datori cu cea mai adâncă recunoștință a noastră, pentru că ei și-au jertfit ce au avut mai scump, viața pentru fericirea noastră. A ceeaș recunoștință i-o datorăm așadar și lui Vlaicu, căci e vrednic de ea, pentru cinstea deosebit de mare ce a adus-o numelui de Român.

E. Bucur

Meseria-i brățară de aur

Decât coada domnilor, mai bine fruntea meseriașilor — zice o zicală bătrânească. Și în adevăr, mare lucru-i spus în aceste vorbe, mai ales astăzi, când tuturor neterminaților, cari n'au isprăvit nici-o școală, le este rușine să meargă să muncească și mai bine stau gură-cască pe stradă.

De aceea, noi cari avem copii, trebuie să ne gândim bine, înainte de-a da copilul la o școală sau la alta, dacă nu e mai bine să-l dăm la o meserie.

La școală îi trebuie ani îndelungați și, chiar dacă ajunge să termine liceul, el tot trebuie să meargă și la Universitate, pentru că să fie cu o dată ca umea. Dar în acest timp

de învățătură, câți bani îi trebuie pentru întreținere, cărți, haine și taxe școlare, fără a mai socoti și celelalte mici cheltuieli, fiindcă fără bani de buzunar, domnișorul nu poate sta la oraș! Mii și sute de mii de Lei se cheltuiesc cu un copil la școală, până îl vezi isprăvit. Și când termină, care-i folosul? Când primește câteva mii de Lei pe lună, din care numai el știe, cum își trage amarul. Sau poate se mulțumește că lumea îi zice „domnule șef” în coace și „domnule șef” în colo?

Slabă mulțumire și slabă mângâiere pentru săracii părinți cari au cheltuit o avere cu copilul lor pentru a-l vedea domn!

Pe când, dacă dăm copilul la meserie, ba chiar la o școală de meserii, nu trece mult și vedem că copilul începe să câștige. — Chiar ca ucenic, dacă e destoinic, el își câștigă cât îi trebuie pentru el, și părinții nu trebuie să se mai gândească să-și vândă un cap de vită sau bucatele din pod pentru el.

Și cine câștigă astăzi mai bine ca un meseriaș? Nimeni! El are întotdeauna de lucru, fiindcă haine și ghete, precum și toate lucrurile de fer și de lemn, au trebuit întotdeauna și vor trebui, oricât ar fi vremurile de grele; pe când dacă domni sunt prea mulți, o seamă rămân nenumiți și nu au loc prin birouri.

Să ne uităm numai la străini, și mai ales la jidani, cari nu învăță prea multă carte, ci se trag toți la meserii și la comerț. De aceea, ori unde mergem prin orașele noastre, cele mai multe firme poartă nume străine. Și vina-i numai a noastră.

Ar fi ceasul, să ne deșteptăm și noi și să le smulgem din mână străinilor aceste meserii, prin munca cinstită a copiilor noștri, pe cari să-i îndreptăm cât mai mult spre meserii.

Pr. I. M.

FOIȚA

„UNIRII POPORULUI”

Dor și jale

Foie verde, frunză deasă
La nucul meu de lângă casă
Cântă o pasăre măiastră
Și tot cântă și mă întreabă,
Pentru ce port haină neagră.
„Scumpă, dragă pasărea,
Nu mă mai tot întreabă,
Că mi-e neagră inima
Ascultă-mi tu jalea mea
Și zboară tu sus la nori
Și'n Rusia te cobori
Și caută în lung și'n lat
În Caucazul blăstămat
Că am un frate-ngropat
Și caută-i a lui mormânt
Și îi spune-al meu cuvânt”.
Păsărica în loc a stat,
Jalea mea de-a ascultat
Și-a nceput să cânte tare
A sburat în Rusia mare
Pe tot locul a căutat
Și mormântul a aflat
Pe mormânt s'a așezat
Cu glas tare a strigat:
„Școală-te, soldate bun,

Că vin dela un lung drum.
Ți am adus o lăcrămioară
Dela a ta sorioară
Care șade lângă vatră
Și te plânge ziua toată
Și când iasă'n coridor
Ea te plânge cu mult dor”.
„Scumpă, dragă pasărea,
Du te tu la sora mea
Și îi spune ei așa,
Să mă plângă, mă jelească,
Copilașul meu să-l crească,
Frunză verde la tulfie
C'am murit la datorie”.

Scrisă de o soră ce a avut doi frați pe front și unul a murit în Caucaz.

STELA BRANCU
Comuna Dobrești jud. Severin

Păcală și Tândală

Tândală: Noroc, Păcală.

Păcală: Să trăiești, Tândală. Dar ce vânturi te-au adus pe la Blaj?

Tândală: Am fost la redacția ziarului „Unirea Poporului”.

Păcală: Doar nu vrei să te faci gazetar? Bine zice Românul, că nu știi de unde sare iepurile. Cine dracu ar fi putut crede, să iasă din capul tău gazetărie...

Tândală: Lasă-mă în pace, nu mă mai lua peste picior. Nu de asta am venit. Necazurile m'au adus..

Păcală: Vorba aceea, de musai mânci și plăcinte...

Tândală: Chiar așa... Dar să-ți spun de ce am venit.. Vreau să-mi pun nevasta în gazetă.

Păcală: Al dracului te-ai făcut, de când nu ne-am mai întâlnit. De bună seamă a făcut ceva bun și acum vrei să-ți-o lauzi singur. Pentru oameni ca tine este o zicătoare frumoasă: „Lauda de sine nu miroase bine”.

Tândală: De binele pe care mi l-a făcut nevasta mea, să ferească Dumnezeu pe toată lumea.

Păcală: La vreme, iar v'ăți sfădit?

Tândală: Sfada era nimic. Am pățit-o mai rău. Femeile sunt o pacoste mare pe capul bărbaților. Dacă nu ar fi ele, noi bărbații am trăi tare ușor.

Păcală: Numai să nu te audă cititoarele, că îți sar în cap.

Tândală: Și, ca să nu mai întindem mult vorbă, să-ți spun ce am pățit. Tu știi că eu Marioara mă cert câț zici. Am început a treia zi după nuntă și nu am gătat încă nici azi.

E o femeie bună și harnică, dar o strică gura aia mare: Clăntăne toată ziua, fără să se ostenească. Se așază de toate nimicurile. La toate le bagă de vină. Imi spune că sunt om slab, că sunt leneș, că nu știu câștiga ca alții și alte multe.

Păcală: Și tu te lași mai pe jos?

Tândală: Aici e năcazul... Ea îi răspund tot la fel, așa încât din nimica toată se naște o ceartă, de răd toți vecinii de noi. Intr'o zi am găsit-o în voe bună. I-a n spus, să lăsăm certurile și să ne înțelegem ca oamenii. Spre marea mea bucurie, a recunoscut că ea e de vină. Însă atunci când se mânia, trebuie să se descarce de tot ce are pe suflet. Totuși, pentru a nu mai întinde focul, mi-a cerut ca atunci când va începe la mine cu gara, eu să-i zic: „Căci dacă tac eu, ea, neavând cu cine se sfădi, va înceta. Bine, i-am zis eu. Și, ca să mă țin de vorbă, i-am jurat că nu o să-i mai zic nimic, orice mi-ar spune.

Păcală: Greu jurământ ai făcut.

Tândală: Văd și eu, dar acum e prea târziu. Din cauza jurământului ieri am pățit-o rău de tot. Așară, când m'am reîntors acasă dela plug-

Cât sunt de buni creștini catolicii din Moldova

În Moldova — mai ales în județele Roman și Bacău — sunt mai multe sate locuite de Români de religie romano-catolică. Au mănăstiri franciscane, cu mulți călugări. Au trimis și între păgâni, în Africa și în China. Ei tipăresc la Săbăoani cărți religioase pe înțelesul tuturor, pe cari le citesc și credincioșii noștri din Transilvania. Există și Episcopie română romano-catolică la Iași (unde se tipăresc minunatele revistele ale bibliotecii „Presa Bună”, pe cari le citim cu atâta plăcere). În satele catolice din Moldova e obiceiul de a se face pelegrinaje foarte frumoase cu prilejul ramurilor.

La Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul a fost hramul bisericii din Tămășeni (lângă Roman). Din straja dimineții au început să sosească din toate părțile tineri și bătrâni, bărbați și femei, în haine de sărbătoare. Venit-au oameni din Săbăoani, Gherăesti, Adjudei, Tețcani, Bărticești, Traian și Roman. Iți era mai mare dragul să vezi, că toți au în mână câte o carte de rugăciuni și rozar.

Peste tot în satele catolice din Moldova oamenii merg foarte des la biserică. În Dumineci și sărbători tot satul e la biserică. În fiecare zi se face Sfânta Liturghie și în fiecare zi găsești oameni cari se duc la biserică și se cuminecă.

Sunt și oameni darnici. Au biserici mari, frumoase, zidite numai din ce dau credincioșii. Când se face câte o biserică, fiecare gospodar dă 20—30.000 lei. În Tețcani, sat cu vreo 150 de familii, s'a făcut biserică nouă, frumoasă. Oamenii

din sat lucrează gratis. Se hotărăște, câți bani să dea fiecare și nu arareori se întâmplă ca unii să deie de 2-3 ori mai mult.

Frumoasă e dărnicia credincioșilor pentru Sfânta Biserică! Unde e credință vie, se face și jertfă. Dar Bunul Dumnezeu răsplătește jertfa pentru Casa Domnului. La Sfânta Biserică ne rugăm și pentru ceice iubesc podoaba Casei lui Dumnezeu.

Mulțimea venită din atâtea sate s'a adunat în curtea bisericii. Pe la 11 a început Sf. Liturghie, slujită de mai mulți preoți. Cântau latinește, dar îi înțelegea poporul, căci toți au învățat despre Sfânta Liturghie și toți au cărți de rugăciuni în care se tâlcuște fiecare cuvânt. După Sf. Liturghie Păr. Mihail Demetrescu a rostit o predică frumoasă. S'au cuminecat sute de oameni. După Sfânta Liturghie s'a dat binecuvântarea papală, cu indulgență plenară. Curtea bisericii — unde s'a slujit și Sf. Liturghie — era o mare de capete în țarină, îngenunchind cu fața spre Sfântul Altar. De aci s'a făcut o mică procesiune, apoi totul s'a licheiat, urmând o mică agapă.

În Moldova e obiceiul ca preoții catolici, după ce primesc darul cel mare al Sfintei Preoții, să facă prima Liturghie în satul în care au văzut lumina zilei. Satul îi primește cu poartă de triumf, cu călăreți, iar copilașii în haine de sărbătoare îi aruncă flori în cale. La Liturghie noul preot pontifică și ține predică. La împărțire dă mai întâi Sfânta Taină părinților. După ce se termină slujba, urmează o mică agapă. A-

ceasta este așa zisa nuntă a preotului tinăr. La Tămășeni a fost nunta tinărului Părinte Vasile Gabor, fost teolog la Roma, nepotul Monseniorului Dr. Anton Gabor, intemeietorul Institutului Presa Bună din Iași, mare scriitor bisericesc. La Adjudei, lângă Tămășeni, a fost nunta tinărului Părinte Bogheș, tot absolvent de Roma.

Am crezut, iubite cititorule și iubită cititoare, că e bine să încreștez pe răbojul gazetei ceva din viața bisericească din Moldova. O vom face și cu alt prilej.

Iosif E. Naghlu

De prin sate

Din Țapu

Când am scris despre frumoasa serbare a „Astrei” în Țapu, fără voia noastră, s'a uitat să se spună că oaspeților (profesori și elevi) li-s'a servit o masă din danțurile harnicelor femei din Reuniunea Mariană, care s'au străduit din toate puterile ca serbarea să reușească cât mai bine. Facem deci cuvenita îndreptare.

CORESP.

Din Beiuș

Sărbătorirea Păr. Hubic. În 6 Noemvrie cele două licee din Beiuș au sărbătorit pe Păr. prof. Francisc Hubic din prilejul împlinirii a 60 de ani de viață.

Programul ocazional s'a compus din operele sărbătoritului, ca Născătoarea de Dumnezeu, Cuvine-se cu adevărat, Gornistul dela Grivița, cu poezia Măestrului Hubic de dl. Bota Gheorghe profesor la liceul Samuil Vulcan, Preotul de I. Gârleanu, Personalitatea celui sărbătorit a fost

scosă la iveală prin o frumoasă conferință ce a ținut-o dl. prof. M. Bruchenthal. La urmă, fiind de față și cel sărbătorit, a mulțumit pentru atenția ce i-s'a acordat, accentuând că tot ce a lucrat a fost pentru Biserică și neamul românesc.

Publicul numeros și ales în frunte cu I. P. S. Sa Dr. Valeriu Tr. Frențiu, a prezentat stimatului dascăl urări de bine și de sănătate.

Cor nou la catedrala unită. Din inițiativa inimosului fiu al Bisericii noastre de aici, dl. Ioan Clonea, directorul Băncii Naționale, s'a înființat un cor cu intelectualii noștri, care a cântat în 7 Noemvrie în prezența I. P. S. Sale Dr. Valeriu Tr. Frențiu, Administrator Apostolic al Mitropoliei de Alba-Iulia și Făgăraș.

Conducerea o are dl. profesor M. Bruchenthal.

Activitate în cadrele Astrei. „Astra” sub conducerea harnicului director al liceului Samuil Vulcan, Dr. Nicolae Flueraș, pleacă în fiecare Duminecă după masă în comunele din județ pentru luminarea sătenilor dela această graniță. Până acum s'au ținut conferințe în următoarele comune: Roșia și Dămiș d-nii Bota, Stanciu și Cristea; în Criștior d-nii Dumitrescu, Dr. Emil Pop și A. Briscan; Tărcăița dl. Tr. Tămaș; Vărciorog d-nii Bota, Andru și Stanciu; Sebiș dl. I. Mhele; Prisaca dl. Dr. N. Flueraș; Belejeni P. S. Sa Z. Moga, d-nii Bogdan și C. Sava; Meziad dl. Briscan; Mizieș dl. E. Pop; Holod d-nii Tămaș și Butaru.

Nicu Cristea

Târgul dela Teiuș

De când este pomenit Teiușul, toamna se ține acolo un târg vestit, în ziua de Sămăhăiu, târg, la care aleargă mii și mii de oameni, tineri și bătrâni.

Anul acesta târgul dela Teiuș a fost mai bine cercetat decât oricând. Atât pe jos, cât și cu căruțele au sosit la acest târg mii și sute de oameni. Să fi văzut însă, dragă cititorule, cât era de plin automobilul care vine dela Blaj la Teiuș, ai fi rămas uimit. Om peste om, de se călca unul pe altul și nici pe trepti nu mai era loc, nici cât ar încăpea un ou.

Mă uitam mai ales, că ce-și cumpără fetele. Cele mai multe, a-și putea zice că aproape toate, intrau la farmacie și-și cumpărau vopsele, pudră și ruji de buze. Iar, cecece m'a supărat și mai mult, aproape toate sunt pe cale de a-și părăsi portul, frumosul nostru port românesc.

Astăzi, când Sașii și Săsoaicele, Ungurii și Unguroaicele se îmbracă anume în port național, Românele noastre și l părăsesc și se întrec unele pe altele în a se împetrișta cu haine cât mai streine.

Dumnezeu, când vrea să te bată, îți ia mîntea!

Oare, dacă o parte din banii cheltuiți pe astfel de prostii se foloseau

a început la mine, spunându-mi verzi și uscate, cum îi este năravul Văzându-mă că tac, striga în gura mare, că de aceea nu vorbesc, pentru că sunt de vină. Eu, fiindcă eram legat prin jurământ, nu-i puteam spune nimic, dar ca să mă ușurez, căci, poate, altfel crepa inima în mine de ciudă, i-am dat două palme.

Păcală: Adică dela ceartă ai ajuns la bătae.

Tândală: Ce să-i faci, așa e cu nevastă rea de gură.

Păcală: Și tu asta zici că o pui la gazetă? O să rădă toți cetitorii de tine.

Tândală: Nu-mi pasă. Ei poate că vor râde, dar feciorii vor afla, ce sunt femeile pe capul bărbaților. Iși fi cel mai fericit om, dacă ași vedea că îmbătrânesc fetele pe capul părinților. Poate așa s'ar învăța să propuiască bărbații.

Păcală: Sărmanele fete, ce le dorești!

Tândală: Da, chiar așa... Cine nu și deschide ochii la înșurătoare, mai ales după ce va vedea ce am pățit eu, o să ajungă să spună „cine face ca mine, ea mine să pățească”...

UICAB-P.

Cântec de jale

*Cântă, cântă pui de cuc,
Să te-ascult și să mă duc,
C'asteptarăm în zădar
Frați de-ai noștri la hotar,
Cerul să-l însenineze
Piscurile să reteze,
Munții 'nalți să-i prăbușească,
Că nu-i drum pustiu pe-aci
Că-i codru și sunt voinței,
Și nu-i țară de hăram
Că îi țara unui neam.
Dare-ar Dumnezeu o ploaie
Dealurile să le moaie,
Să se facă din deal șes
Și calea bună de mers,
Cu badea să mă 'ntâlnească
Trei zile să-i povestesc,
Trei zile mi-ar părea-un ciaz
Povestind al meu năcaz.
Săraci ochișorii mei,
Câtă jale văd cu ei.
Jale neagră și nespuse
Peste capul nost aduse.
Nu știu, Doamne, cum îmi vine,
Plânge sufletul din mine,
Cântecele-mi amuțesc
Ochii mi se umezesc,
Toate florile din cale
Pare că's pline de jale,*

*Și pe ori și ce cărare
Aud numai supărare.
Nu știu, Doamne, cine-mi spune,
Că s'au dus zilele bune.
Trandafir de pe cetate,
Eu îți doresc sănătate.
Garofiță din cunună,
Eu îți doresc voie bună.
Voie bună îți doresc
Și așa te sfătuesc:
Scrisorile ce primești
Să le faci un pachetel
Să dormi cu capul pe el.
Și să te gândești la mine
Cum mă gândesc eu la tine
Zile 'ntregi și nopți senine.*

Acest cântec îl scrie DAMIAN ALEXANDRINA din Cuișdin, jud. Mureș, teritorul cedat, soldatului caporal Damian Bucur din regimentul 83 infanterie.

*Când scriești ori trimitești
banii, ardați-ne totdeauna, și
neapdrat, și Nr. din stânga
fășii, ou care vă merge gazeta.
Altfel nu putem rezolvi scriso-
rile D'voastre.*

Războiul Japoniei

Trupele japoneze poartă lupte mari atât pe uscat cât și pe apă.

Bătălii crâncene se dau în apropierea Insulei Bougainville, între unitățile marinei imperiale japoneze și cele americane. Pierderile americane sunt foarte mari. Numai în acest loc, Americanii au pierdut peste 10 mii marinari.

Pe toate fronturile japoneze, Americanii au suferit înfrângeri grele.

Impăratul Japoniei a primit în audiență pe șeful de stat major al marinei, aducându-i mulțumiri și laude pentru bravura cu care luptă marinarii japonezi.

Războiul cu Rusia

Pe frontul răsăritean luptele se mențin tot grele.

La sfîșit de orașul Kiew. Rușii atacă cu puteri mari pozițiile germane. Vreau să spargă frontul german și să înainteze apoi în direcția Jitomir și Corostea.

La Cernicov, trupele sovietice prin atacuri puternice au reușit să facă o spărtură în frontul german, care, datorită contra-atacurilor germane, a fost închisă din nou. În bătăliile din această parte a frontului, Rușii au pierdut peste 200 tancuri și o mulțime de tunuri și avioane.

Din ultimele comunicate reese că armatele rusești urmăresc să înainteze în direcția Bjelaia Tercov, pentru a tăia liniile ferate Kiew Lemberg Kiew-Vinița și Kiew Tstov-Niproptrovsk. În felul acesta li s'ar ușura înaintarea spre partea de sfîșit a Poloniei.

În străntoarea Kerci, vapoarele germane împiedică transportul de trupe și materiale, pe care îl face marina sovietică de pe peninsula Tarnan, la cele două capete de pod făcute la sfîșit de orașul Kerci. În a-

pentru ajutorarea lipsiților și pentru plata abonamentului la „Unirea Poporului” cât bine nu se putea face?! Când însă le cere administrația gazetei 140 Lei mai mult pentru abonament, aceste fete și femei fac gură.

cest loc trupele sovietice au pierderi mari.

Atacurile rusești din partea de miazănoapte a Crimeii au fost respinse de trupele româno-germane.

La Nevel se dau lupte crâncene.

Pe celelalte părți ale frontului nu s'au făcut schimbări însemnate.

Tulburările din Liban

Libanul este un stat în Asia Mică, așezat pe țărmul Mării Mediterane. Se învecinează cu Palestina și cu Siria. Statul acesta este colonie franceză. Libanul are un guvern compus din libanezi și se conduce după constituție. Pentru supravegherea guvernului, în capitala Libanului este un comitet compus din Francezi.

În vremea din urmă, Francezii amestecându-se în conducerea Libanului, s'au născut tulburări mari.

Trupele franceze, în frunte cu generalul de Gaulle, au arestat pe președintele statului, precum și întreg consiliul de miniștri.

Azi se dau lupte între soldații francezi și jandarmeria libaneză, care a primit ordin din partea conducătorilor ei, să se opună oricărui atac.

Populația băștinașă este nemulțumită de această măsură franceză. Prin manifestații a protestat contra atacurilor franceze, cerând eliberarea conducătorilor lor.

Regele Faruk al Egiptului a intervenit personal în conflictul din Liban, adresând generalului de Gaulle un protest.

În legătură cu tulburările din Liban, Anglia declară că ea nu știe nimic de dorințele generalului De Gaulle.

Conducătorii creștini și musulmani au cerut ca Anglia să-și ia sub protectoratul ei, pentru a scăpa de asupririle Francezilor.

La Berlin se crede, că tulburările din Liban vor ajuta pe Englezi să pună mâna și pe această țară. Mai întâi ar ocupa-o ca să înăbușe răscoala, pentruca apoi să o țină pe seama lor.

Războiul din Italia

Armata a 5-a americană atacă cu puteri mari pe înălțimile dela sfîșit de cursul superior al fluviului Volturno.

În munții Apenini trupele anglo-americane întâmpină multe greutăți, atât din cauza locului muntos, cât și din cauza stării timpului.

Armata a 8-a britanică a ocupat localitatea Rio Nero de pe fluviul Sagro.

Armatele aliate cari au atacat la Monte Rotondo au fost respinse și nimicite de Germani.

Generalul englez Staverby a căzut prizonier în mâinile germanilor.

Englezii a întărit armata 8-a cu trupe noi.

Germanii, atacând la miazăzi de Mignano, au recucerit poziții însemnate.

Pe celelalte părți ale frontului s'au dat lupte locale.

Politica Turciei rămâne neschimbată

După întrevăderea dela Cairo (Africa) dintre dl Menemenciglu, ministrul de externe al Turciei, și dl Eden, ministrul afacerilor externe al Angliei, s'au răspândit o mulțime de șvonuri. Astfel s'a auzit că Turcia nu va mai rămâne neutră și că va trece de partea aliaților.

Știrile mai noi venite din Turcia arată că șvonurile auzite nu corespund adevărului. Turcia nu își schimbă politica externă. Ea va rămâne și de aci înainte în afara războiului. Poporul turc dorește pacea.

Intrevederea dintre cei doi miniștri a avut numai un caracter informativ.

La bombardarea Vaticanului se spune că s'au folosit bombe engleze

În urma bombardării Vaticanului de către aviația anglo-americană, Arhiepiscopul Spellman a adresat o telegramă președintelui Roosevelt, protestând contra acestui atac.

Bombardarea catedralei Colonia și a Cetății Vaticanului a îndignat întreaga lume catolică.

Astăzi Americanii și Englezii

susțin că nu au atacat ei, Germanii însă spun că forma și materialul din care sunt făcute bombele arată că sunt de origine engleză.

Luptele din Crimeea

În săptămâna trecută, în Crimeea, la miazănoapte de Kerci, au avut loc lupte mari. Puternice trupe sovietice au atacat pozițiile româno-germane. Prin contra-atacuri îndârjite armatele noastre au respins toate încercările sovietice de a rupe frontul român. O companie românească de tancuri a făcut minuni de vitejie, câștigând admirația soldaților germani.

Ziarele germane, scriind despre bătăliile din Crimeea, aduc laude armatei române, lată ce scriu despre acea companie vitează de români: „Cu toate că în timpul luptei comandantul companiei a căzut, ea și-a atins totuși obiectivul fixat”.

Foamea din India

Situația alimentară din India este din ce în ce mai grea. Până acum la Bengal au murit din cauza foamei și a holerei peste două milioane de oameni.

Hiera se îninde pe zi ce trece tot mai mult printre locuitorii Indiei. Măsuri medicale se pot lua contra ei, pentru că nu se găsesc doctori și medicamente.

Un ziar indian anunță că din cauza lipsei de mâncare s'au făcut foarte multe bande de tâlhari cari jefuesc magazinele și transporturile alimentare.

Foamea în India este atât de mare, încât oameni cari până acum au fost cinstiți sunt siliți să se apuce de furat.

Guvernul englez este foarte îngrijorat de situația indienilor. Se teme tot mai mult de o revoluție a indienilor.

Declarațiile d'Eden

D. Eden, ministrul de externe al Angliei, reîntorcându-se dela conferința ținută la Moscova a făcut o declarație în Camera Comunelor despre ceea ce s'a discutat de către reprezentanții celor trei mari puteri.

Din cele spuse de ministrul englez reese că nu s'a ajuns la o înțelegere asupra tuturor problemelor. Planurile engleze s'au lovit în capete cu cele rusești. Aceasta se vede clar din cele declarate: „Nu pretindem pentru moment că am căzut de acord asupra tuturor punctelor”.

Nu s'a făcut nici o declarație referitor la cele discutate în legătură cu mersul războiului. Măsurile militare întreprinse de cele trei puteri aliate au rămas secrete.

Despre întrevăderea avută la Cairo cu d. Menemencioglu, ministrul afacerilor externe al Turciei, d. Eden a spus: „Am avut un schimb de vederi asupra situației generale, în lumina rezultatelor conferinței dela Moscova... În vremea aceasta eu nu pot spune nimic mai mult“.

Planuri se fac multe, rămâne însă să vedem, dacă se pot în deplină.

Discursul Fuhrerului Hitler ținut la München

Fuhrerul Adolf Hitler, cu ocazia adunării partidului socialist, care a avut loc la München, a ținut un discurs adresat poporului german. În cuvinte alese, conducătorul Germaniei a arătat cauza și rostul marelui război pe care îl poartă astăzi poporul german contra comunismului și contra marilor capitaliști.

Germania era silită să înceapă războiul cu Rusia, pentru că bolșevismul ajunsese să fie un mare pericol, nu numai pentru țările din Balcani, ci pentru întreaga Europă. Sovietele urmăresc să răspândească regimul lor comunist la toate popoarele. Vreau să ajungă ei stăpânii lumii.

Vorbind despre pretențiile Rusiei față de România, Fuhrerul a spus: „Dar Rusia a urmărit cu încăpăținare țelul de a ocupa nu numai gurile Dunării, dar și regiunile petrolifere ale României și în plus întreaga peninsula balcanică, spre a o folosi la nouă cuceriri“.

Conducătorul Germaniei a mai declarat că poporul german este pregătit ca să continue războiul până la victoria finală și că asaltul comunist nu poate fi oprit cu succes decât de Marele Reich“.

Știri scurte politice

O știre din Stockholm anunță că d. Molotov, comisarul rus al afacerilor externe, este așteptat la Londra, unde — se crede — că se va discuta pe primul plan situația Poloniei.

În urma bombardamentelor anglo-americane, 552 mii italieni au părăsit orașul Milano.

D. Hall, ministrul afacerilor externe al Statelor Unite, după întoarcerea sa dela Moscova,

a predat d-lui Roosevelt o scrisoare trimisă de Stalin. Conținutul scrisorii nu se cunoaște.

În Italia au avut loc mișcări comuniste. Cu acest prilej, la Medua, au fost împușcați 5 fasciști de către comuniști îmbrăcați în uniformă fascistă. Poliția a loat măsuri aspre contra tuturor rebelilor.

Cu prilejul zilei onomastice a Regelui nostru, gazetele spaniole au scris articole frumoase despre M. S. Regele Mihai I., arătând munca pe care o depune pentru reorganizarea țării.

În Anglia au izbucnit greve 5000 lucrători din minele de cărbuni, cerând să li se mărească salariile.

La Ankara a avut loc un consiliu de miniștri.

Delegația studenților români, cari au vizitat Slovacia, s'a întors în țară.

Orașul Sofia poate fi vizitat numai de locuitorii cari au autorizație specială pentru aceasta.

Gubernatorul statului Ohio (America) va candida la alegerile prezidențiale din Statele Unite.

Ziua misionară la Beiuș

Duminica misiunilor a fost sărbătorită și în anul acesta, la Beiuș, cu toată însuflețirea. Predica zilei, la catedrală, a fost rostită de pâr. Dr. Ionu Hircea, secretarul Episcopiei. Daniile pentru misiuni ale credincioșilor, atât în Beiuș, cât și în restul eparhiei, au în trecut orice așteptare. Serbarea obișnuită pentru dupăamiaza zilei a fost însă amânată pe Duminica următoare, 31 Oct., când, în sala cea mare a Liceului Samuel Vulcan, pâr. protopop Elie Dăianu a conferențiat despre *Venerabilul Ieremia Valahul*. Au căutat cu acest prilej și corăile celor două licee sub conducerea pâr. prof. Mihai Bruchental. — Anul acesta, serbarea pentru misiuni a fost organizată de Uniunea Mariană a Femeilor Române din eparhie, sub conducerea dnei Eliza Dr. Pavel, directoarea Liceului român unit de fete.

Au ars de viu. Locuitorul Constantin D. Radu din comuna Stoina, județul Dolj, după ce a aprins lampa a aruncat chibritul în niște cânepă, care se găsea depozitată în casă. După aceasta a plecat la drum. Dela chibrit s'a aprins cânepa și apoi toate lucrurile din casă fără să prindă de veste, soția lui Constantin Rada și ficele sale, Elena de 27 ani și Ghiorghita de 23 ani, cari dormeau, au fost cuprinse de flăcări. Din arsurile căpătate, după chinuri grele, au murit toate trei.

Știrile săptămânii

Apărem astăzi în numai 6 pagini, concentrându-ni-se câțiva tipografi.

Parastas pentru eroii Regimentului 9 Vânători de Gardă. Duminică trecută s'a slujit un parastas pentru toți eroii din Regimentul 9 Vânători de Gardă, cari au căzut pe frontul răsăritean. Soemnitățile au avut loc la catedrala „Mihai Viteazul“ din orașul Gurgiu. Cu acest prilej s'au împărțit văduvelor și orfanilor de război: pluguri, unelte agricole și îmbrăcăminte.

Grija pentru orfani. Orfanii și orfanetele de război din orașul Craiova au primit dela primărie îmbrăcăminte pentru iarnă: haine, paltoace, căciuli, ghete, flanele de lână etc. Văduvelor de război li-s'au dat lemne cu preț redus, iar celor sărace chiar gratuit. Este o faptă frumoasă această grije care se poartă orfanilor și văduvelor de război. Ar fi de dorit ca astfel de ajutoare să se dea și în altă parte.

Omor. În pădurea din comuna Zeguzani, județul Turnu-Severin, a fost găsit trupul nelusulețit al femeii Maria D. Chițimia, în vârstă de 80 ani. Din cercetările făcute s'a constatat că această femeie a fost omorâtă. Corpul morții era rupt de câni. Poliția face cercetări. Orimnalia până acum nu au fost descoperiți, dar de bună seamă nu scapă, căci Dumnezeu nu lasă nepedepsite astfel de mișelii.

Un atac sălbatic. Femeia Eugenia Folea din Măgura Brașov a fost atacată la drumul mare, în timp ce se întorcea dela Zărnești. Un bărbat și trei femei i-au eșit în drum, au prins-o și, după ce i-au astupat gura cu un căluș ca să nu poată striga, au încercat să o sugrume. Norocul a fost că în vremea aceea au nimerit niște călători pe acolo, așa că tâlharii au fost siliți să fugă. Femeia, care a fost găsită în nesimțire, după ce și-a revenit în fire, a declarat că hoții i au furat 15.000 lei. Se fac cercetări pentru prinderea răufăcătorilor.

Cetitori șmecheri. Acuma, după ce i-am provocat pe toți cetitorii ca să-și plătească abonamentele, primim tot mereu ziare refuzate, scris pe ele: „refuz primirea“; „n'am primit până acuma nimic“; „nu mai vreau această gazetă“. Ce mai omenie! Au primit gazeta 10—11 lei, unii chiar și doi-trei ani, iar când li provocăm să plătească, scrie pe gazetă „refuz primirea“ și cu aceasta crede că a scăpat de orice răspundere. Dar Dumnezeu ce

va zice la aceasta hoție și minciună? A primi gazeta și a o ceti, apoi a o refuza când ești provocat și a minți că nici nu o ai primit, ce lucru de nimeral! Și aceasta pentru câteva sute de Lei!

Ajutor pentru gazetă. Am mai primit dela Ona Maria Blășin din Holod 200 lei, dl. Nicolae Simu lui Zaharie din Ciufad Lei 200, Pâr. Valer Pociu din Râșinari Lei 200 și dl Muth Gheorghe din Reșița 100 lei. Le mulțumim din tot sufletul; bunul Dumnezeu să-le răsplătească înmuit.

Ne a murit un mare învățat. Zilele trecute a înțecat din viață marele matematician Ion Totoc. După 69 ani de viață, acest reștit învățat pleacă dintre noi, lăsându-ne cu inimile pline de durere. Namitul a fost profesor universitar, membru al Academiei Române și consilier tehnic în Ministerul de Finanțe. Pentru meritele sale, Ion Totoc a fost decorat cu „Steaua României“ în gradul de comandor, „Valturul german“, precum și cu alte diferite decorații.

Comercianți condamnați. Tribunalul Ilfov a condamnat la închisoare și lagăr pe comercianții de mai jos, pentru că au contravenit legii speculei: Maria Gheorghe-Criona din București a fost condamnat la un an închisoare, fiindcă la fiecare pereche de pui vânduți lua cu 100 lei mai mult decât era prețul maximal; Ion C. Zlotar tot din București a fost condamnat la 6 luni internare în lagăr, pentru speculă.

O nouă cale ferată. Linia nouă de cale ferată dintre București-Urziceni-Făurei s'a terminat de curând și s'a pus în circulație. Inaugurarea s'a făcut în prezența d-lui general T. C. Orezanu, directorul general al căilor ferate.

Spargere. Spărgătorul Ștefan Osanu din orașul Galați, în timp ce d. Mihai Popa din același oraș lipsea de acasă, a intrat în locuința acestuia, de unde a furat haine, încălțăminte, o mașină de cusut și alte diferite lucruri casnice. În fața poliției, hoțul a mărturisit și alte spargeri și furturi. A fost înaintat Curții Marțiale, ca să își primească pedeapsa.

Focul din Șura Mică. Un foc pucerinic a izbucnit în curtea locuitorului Ioan Rill din comuna Șura Mică, județul Sibiu, care a trecut apoi și în gospodăriile sătenilor Hell Simion și Hell Ioan. Au ars trei șuri împreună cu tot nutrețul, care se afla în ele. Pagubele se ridică la peste 2 milioane lei. Focul a fost pus de către femeia Roth Maria, în timp ce Ioan Rill era în câmp la lucru. A fost văzută de o vecină. Răufăcătoarea a fost predată postului de jandarmi.

Conferință religioasă. Păr. Dr. Simion Orișanu, profesor de religie la școala normală de băieți din Blaj, a ținut o frumoasă conferință religioasă la Casa Domnului — biserica călugărilor augustinieni. D-șă a vorbit despre sf. Charles de Foucauld, un ofițer francez, care după o viață păcătoasă se convertește și intră la călugărie, ca să poată munci mai departe pentru biserica lui Cristos. Ascultătorii au urmărit cu ochii în lacrimi viața sbuciumată a acestui sfânt, care a avut o moarte de martir. La sfârșit s'a cântat imnul Prescuratei „Cavine-se cu adevărat“.

DOCTORUL SATELOR

Ceaiuri de ale noastre

de

căpitan în rezervă **Oprîș Teofil**

Cu aceasta am încheiat lista. Aceste ceaiuri, mai cu seamă dacă le consumăm pe toate, în mod alternativ, zilnic câte unul cel puțin, cred că nu exagerez spunând că nu este organ și element intern al corpului nostru, la care să nu-i facem bine, curățindu-l, întărindu-l și îmbunătățindu-l, ba chiar scoțându-l adesea și din boală.

Dacă vr'una din plantele date n'o putem procura, aceasta să nu ne oprească de a ne face amestecul cu ce avem. Cimbru de câmp și asprișoara sunt îndeosebi dătoare de aromă, și de aceea ori una ori alta să o avem, dacă nu pe amândouă, pentru a ne putea face amestecul aromatic și gustos.

Amestecurile de mai sus sunt astfel alcătuite, încât dau ceaiul cel mai aromatic și mai gustos și hrănitor, și pe lângă aceasta, materiile conlucrează în modul cel mai oportun în organism, neanulându-se una pe alta și nedând amestec păgubitor. Ne putem face ceaiu și din oricare din aceste plante singură, sau să bem câteva zile dintr'una, câteva zile dintr'alta, un procedeu care încă e foarte favorabil sănătății. Însă atunci nu avem ceaiul așa de gustos. Ne mai putem face ceaiu și din alte plante, din cari se mai obișnuiește, de ex. mușețel, flori de salcâm, coada șoricelului, nalbă, podbeal, cozi de ci-reșe sau vișine, păr de porumb, etc., însă acestea, dacă nu le folosim spre leuire, așa recomandă și mai mult să nu se bea tot timpul numai dintr'una și aceeași plantă, ci să le variem, alternându-le în interesul sănătății organismului.

Să vedem acum, cum le putem procura. De măr și de măceșe nu e nevoie să vorbesc. Boabele de ienupăr sunt semințele unui brăduț (juniperus communis) dela munte, numit și jneapăn, au forma exterioară și culoarea porumbelelor (ceva mai mici). Se găsesc în farmacii și foarte ieftin în băcăni sub numele

de boabe de ienupăr, de jneapăn sau boabe de brad sau sămânță de brad. Pentru celelalte ierburi dau aici timpul când se culeg, iar pe cele ce le cred mai necunoscute vouă căuta mai jos să le descriu puțin.

Timpul de cules pentru: frunze de fragă April și începutul lui Maiu; frunze de mură și pătlagină toată primăvara; asprișoară Aprilie-Iunie, până n'a înflorit sau cele neînflorite (eu am strâns și ceva floare pentru aroma ei bună); cimbru de câmp Iunie și Iulie, când e cu floare; frunze de smeură Maiu-Iunie; frunze de jaleș prin Iunie, înainte de înflorire (sau dela neînflorite); țintorie Iulie-Septembrie, când e cu floare.

Aceste plante după cules se uscă în loc uscat și aerisit (risipite pe coale de hârtie de pachetat în pod) la umbră, fiindcă soarele le-ar decolora și le-ar lua mult din putere. După ce s'au uscat, se taie mărunt cu foarfeca și se fac amestecurile respective și se pun la păstrare în pungi, cărora le facem multe găurele cu acul și le atârnam la loc uscat în casă, spre a nu se mucezi. Numai când sunt bine de tot uscate se pot pune și în cutii.

Timpul de cules arătat mai sus e important, intrucât atunci au cea mai mare putere curativă și dau și cel mai gustos ceaiu. Dacă însă am întârziat, totuși să nu renunțăm la ele. Ierburile păstrate peste doi ani nu mai au aproape deloc valoare. Cel mai bine e ca în fiecare an să avem proaspete. De frunzele de fragă de grădină să nu se ferească nimenea care are în abundență, deși cu valoare ceva mai redusă poate înlocui totuși complet pe cele de pădure. Ierburile să nu se culegă ude de ploaie sau de roaună, nici să nu se spele înainte de uscare, ci să se culegă curate, sănătoase și neude, și cel mult se pot scutura eventual de praf înainte de punere la uscat, bătuci sau strivi însă nu. Apoi să căutăm să și cruțăm lanurile sau cuiburile plantelor, mai cu seamă ale celor cari mai târziu ne aduc și fructe (cum e de ex. fraga, al cărui lan îl putem și favoriza prin rărire rațională) nu să le distrugem în mod barbar.

(Va urma)

Poșta gazetel

Pentru nedumeriți. Am trimis provocări prin domnii preoți. S'au făcut și unele greșeli la provocare. A greși e lucru omenesc. Provocările le-au făcut cei dela Administrație, directorul nu le-a putut revizui pe toate. Greșelile rugăm să ni-le arătați, iar noi le vom îndrepta. Pentru aceasta nu trebuie să vă mâniati și să ne amenințați. În cele mai multe cazuri însă noi am avut dreptate. Datoria trebuie plătită, că așa poruncește Dumnezeu.

Muth Gh. 11481. S'au primit banii pentru ab. pe 1943.

Alexandru Suciu. 7064. Primit Lei 300. Plătit ab. pe anul în curs.

Plătiti-ți-ai abonamentul?

Cunoștințe folositoare

Cărți și reviste agricole pentru plugari

Iarna se apropie cu pași repezi. Muncile agricole sunt pe terminate. Zilele sunt din ce în ce mai scurte, iar nopțile foarte lungi.

Iarna este singurul sezon, când plugarii sunt mai liberi, neavând alt lucru decât căratul lemnelor, gunciului și îngrijitul animalelor, deci au timp și pentru citit și scris.

Plugăria este o meserie de aur, pe care țărani o deprind dela părinți, de mici copii. Prin deprindere dela părinți, se învață însă, plugăria veche, așa cum se făcea acum 100—200 de ani.

În curs de 100—200 ani populația s'a înmulțit foarte mult, în timp ce pământul roditor a rămas tot atâta.

Civilizația ne obligă la o viață mai bună decât a părinților noștri. Deci, se impune să lucrăm pământul mai bine, să obținem roade mai bune, deoarece numai în felul acesta putem asigura hrana populației mult sporite și cu pretenții cu mult mai mari.

Științele agricole ne arată mijloacele prin cari putem să ajungem la recolte mai îmbelșugate și vite mai alese.

Științele agricole se învață în școlile agricole, școlile țărănești și se găsesc scrise în cărți și reviste agricole.

Pentru plugarii absolvenți alor 4—6 clase primare, marele ziar românesc „Universul“ a înființat o bibliotecă agricolă, în care au apărut până astăzi peste 200 de cărți, în zeci de mii de exemplare.

În aceste cărți sunt descrise aproape toate chestiunile agricole cum sunt: Aratul, grăpatul și tăvălugitul; Înmulțirea și plantarea pomilor roditori; Plantarea și tăierea viei; Grădina de legume; Cultivarea cartofilor; Dușmanii pomilor; Altoirea pomilor; Mana viței de vie; Creșterea cailor; Bolile oilor și leuirea lor; Creșterea viermilor de mătase; Construcții rurale, ș. a.

Aceste cărți se găsesc de vânzare la toate librăriile, Camerile și Ocoalele Agricole, numai cu 20 Lei exemplarul.

Tot pentru plugari, Ministerul Agriculturii și Domeniilor tipărește de 2 ori pe lună revista agricolă „Ogorul Românesc“ în care sunt publicate la timpul potrivit, toate lucrările agricole și cum trebuiesc executate, în mod rațional.

Abonamentul pe 1 an la „Ogorul Românesc“ costă numai 200 Lei. Bani se pot trimite prin Ocoale și Camere Agricole sau direct prin poștă depunându-se banii la CEC, cont 1344.

Plugari, cumpărați aceste cărți și abonați-vă la revista „Ogorul Românesc“ pe cari să le citiți cu atenție, iar cele cetite să le puneți în practică, deoarece numai în felul

acesta veți ajunge la gospodăria mai bună și veți putea lăsa cepilor o moștenire mai frumoasă.

Nu se mai poate admite ca toate breslele, mecanicii, tâmplarii, cis-marii și alții să meargă înainte și numai breasla plugarilor să stea în întinerie și sărăcie.

Nu uitați proverbul: „Ai carte, ai parte“.

Ing. Agr. Șef **Victor Rusu**

Judecătoria Mixtă Iernut Secția Ct.

Nr. 91—1943 c. f.

Extras din publicațiunea de licitație

În cauza de executare pornită de urcătoarea Casa Generală de Economii de Sibiu contra urmăritei soții lui Baldo Ernest născută Nyaradi Elisabeta la cererea urmăritoarei

Judecătoria ordonă:

Licitatiunea execuțională în baza art. 144. 146, 147 din legea LX. 1881 și art. 1—8 c. legii din 5 August 1938 asupra imobilelor înscrise în cf. a comunei Beșineu din circumscripția Judecătoriei Iernut Nr. cf. 188, Nr. top. 802 pădure de 1188 st. p. cota parte de 2/18 cu 1667 Lei. Nr. top. 836 pădure de 3 jug. 15 st. p. cota parte de 2/18 cu 1492 Lei. Nr. cf. 324 Nr. top. 139 casa de lemn de 75 st. p. și Nr. top. 140 grădina de 75 st. p. cota parte de 1/2 cu 7500 Lei. Nr. top. 152/1 casă de piatră de 251 st. p. Nr. 153/1 curte de 6 st. p. Nr. top. 154,1 curte de 6 st. p. Nr. top. 155/1 grădina de 3 jug. 170 st. p. cota parte de 1/2 cu 63 750 Lei. Nr. cf. 339, Nr. top. 851 fânaș de 293 st. p. cota parte de 1/2 cu 375 Lei, Nr. top. 1066/2 vie de 480 st. p. cota parte de 1/2 cu 3750 Lei, Nr. top. 1558/470/15 arător de 16 jug. 794 st. p. cota parte de 1/2 cu 180,000 Lei, Nr. top. 445/1 arător de 1265 st. p. cota parte de 1/2 cu 11,250 Lei. Nr. top. 922/1 fânaș de 1128 st. p. cu 58,5 Lei, Nr. top. 106/5 casă de lemn de 22 st. p. Nr. top. 106/6 cară de lemn de 22 st. p. Nr. top. 107/2 grădina de 486 st. p. cota parte de 1/2 cu 15,000 Lei, Nr. top. 667/2 fânaș de 462 st. p. și Nr. top. 688 fânaș de 5 jug. 591 st. p. cota parte de 1/2 cu 115,125 Lei. Nr. top. 1099/2 vie de 1542 st. p. cota parte de 1/2 cu 18,750 Lei, Nr. top. 492 arător de 1389 st. p. Nr. top. 483 fânaș de 292 st. p. Nr. top. 484 arător de 668 st. p. Nr. top. 485/2 arător de 8 jug. 112 st. p. cota parte de 1/2 cu 195,000 Lei, Nr. top. 1563/354/2/1 arător de 3 jug. 823 st. p. cota parte de 1/2 de 33,750 Lei, Nr. top. 1561/853/2/1 fânaș de 1 jug. 1524 st. p. cota parte de 1/2 cu 18,745 Lei, Nr. cf. Nr. top. 779 pădure de 4 jug. 1385 st. p. cota parte de 2/3 cu 42,500 Lei, Nr. top. 832 pădure de 3 jug. 670 st. p. cota parte de 2/3 cu 40,000 Lei, Nr. top. 609/1 pădure de 4 jug. 1486 st. p. cota parte de 2/3 cu 42,500 Lei. Nr. cf. 655 sub A Nr. ord. 335 arătură de 87 st. p. cota parte de 2/3 cu 334 Lei. pentru încasarea capitalului asanat de 56,697 Lei și accasarea capitalului asanat de 56,697 Lei și accasarea capitalului asanat de 56,697 Lei.

Fixează termen pentru ținerea licitației pe ziua de 25 luna Noembrie anul 1943 ora 11 a. m. la sediul instanței.

Imobilele ce vor fi licitate nu vor fi vândute pe un preț mai mic decât cel de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul judecătoresc 10 % din prețul de strigare drept garanție în numerar sau efecte de cauză, creditorii ipotecari sunt scutiți de vadiu.

Iernut, 20 August 1944.
Judecător șș. Dr. MOISIL Aj. Cond. Ct. șș. NIC. TALOC

Pentru conformitate
imp. șș. Iadescrifabil.
115 (1—1)

Vrei tu, român adevărat, să te faci unelta dușmanului, ascultându-i soaptele?